

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมและวัฒนธรรมการใช้ชีวิตของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงไป การใช้ชีวิตที่ต้องอาศัยการดื่มเหล้า เบียร์ หรือ ไวน์ เพื่อการเข้าสังคม เพื่อการคลายเครียดจากการทำงาน การเรียน และเรื่องส่วนตัวต่าง ๆ จนกลายเป็นผู้ติดสุรา และเป็นปัญหาโรคพิษสุราเรื้อรังตามมา คนเหล่านี้มักจะอายุที่มีใครรู้ว่าตนเองติดสุรา บางครั้งอาจจะโมโหจนเถียงง่ายถ้ามีคนกล่าวถึงการติดสุราของตนเอง และมักชอบปฏิเสธเสมอว่าตนเองไม่ได้ติดสุรา คนเหล่านี้มักกลัวและหวาดระแวงอย่างไม่มีเหตุผล ความจำและสมรรถภาพในการทำงานจะลดลงเรื่อย ๆ หน้าตาอาจจะแดงหรือหมองคล้ำ มีจ้ำเขียวตามร่างกายเสี่ยงแหบแห้ง มือสั่น และมักมีอาการของกระเพาะอักเสบเรื้อรังรวมทั้งอาจมีปัญหาระบบประสาทส่วนกลางซึ่งเกิดขึ้นได้กับอวัยวะอื่น ๆ ในร่างกายเกือบทุกระบบ (สุชาติ เลาบริพัตร, 2547) การติดสุราหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง(Alcoholism) เป็นโรคที่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ดื่มเอง ทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อครอบครัวและต่อสังคม ผลกระทบต่อตนเองอันจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางกายนั้นจะมีผลทางสรีระวิทยา ระบบประสาท ตับอ่อนอักเสบ โรคตับ โรคกระเพาะอาหาร ร่างกายชุ่มพอน้ำหนักตัวลด ส่วนทางด้านจิตใจ จะนำไปสู่ปัญหาทางจิตได้แก่ ความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า อารมณ์ที่ผิดปกติ กลัวไม่สมเหตุสมผล สับสน งุนงง สูญเสียความทรงจำ หวาดระแวง การรับรู้ที่ผิดปกติเกิดปัญหาพฤติกรรม และสุดท้ายจะมีอาการของโรคจิตในที่สุด (พิชัย แสงชาญชัย, 2548) ผลกระทบทางด้านครอบครัวนั้นจะมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ครอบครัวแตกแยก สมาชิกในครอบครัวเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลที่ติดสุราหรือป่วยด้วยโรคพิษสุราเรื้อรังยังสร้างภาระในการดูแลให้กับคนในครอบครัวอีกด้วย ส่วนผลกระทบทางด้านสังคมนั้นจะพบปัญหาคือการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรืออาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ภาวะเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ภาวะเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น

องค์การอนามัยโลก(2002) กล่าวว่า แม้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ของคนจำนวนมากในปริมาณที่พอเหมาะจะนำมาซึ่งความเพลิดเพลิน และเป็นส่วนหนึ่งของการเข้าสังคมโดยปราศจากอันตรายและอาจมีผลดีต่อสุขภาพ แต่การดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมมีผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพและสังคมของโลกอย่างรุนแรง ซึ่งจากรายงานประจำปี พ.ศ.2545 ขององค์การอนามัยโลก ซึ่งระบุไว้ชัดเจนว่า ภาวะโรคของประชากรโลกทั้งหมด(Burden of Diseases) จากการตายก่อนวัยอันสมควรและความสูญเสียจากความพิการและทุพพลภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 5 ของความเสี่ยงทั้งหมด 26 ความเสี่ยง(ร้อยละ 4.0 ของภาวะโรคทั้งหมด) รองจากภาวะขาดอาหาร เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย(unsafe sex) ภาวะความดันโลหิตสูง การบริโภคยาสูบ นอกจากนี้การบริโภคแอลกอฮอล์ยังส่งผลให้เกิดการตายก่อนวันอันควร และการสูญเสียจากการพิการทุพพลภาพ รวมทั้งผลกระทบต่อสังคม เห็นได้ชัดเจนจากความสัมพันธ์กับการบริโภค(แบบแผนและปริมาณการดื่ม) ผลโดยตรงต่อผู้บริโภคจากพิษแอลกอฮอล์(Physical toxicity) ความเมา(Intoxication) การเสพติด(dependence) และผลกระทบที่เกิดขึ้น

การบริโภคเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์มีมาช้านาน และในปัจจุบันประชากรทั่วโลกมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยประมาณ 5 ลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อคนต่อปี(WHO,2002) ซึ่งค่อนข้างคงที่ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาอย่างไรก็ดี มีแนวโน้มชัดเจนว่าประชาชนในประเทศกำลังพัฒนาบริโภคมากขึ้น ขณะที่ประชากรในประเทศพัฒนาแล้วบริโภคน้อยลงหรือคงที่ องค์การอนามัยโลก(WHO) และธนาคารโลก(World Bank) ระบุว่า อัตราการตายและทุพพลภาพอันมีสาเหตุมาจากการบริโภคแอลกอฮอล์ ส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมโดยวัดจากจำนวนปีที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการตายและภาวะทุพพลภาพ สำหรับในประเทศไทยพบว่าจำนวนปีการตายก่อนวัยอันสมควรความสูญเสียจากการทุพพลภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ นั้นมากเป็นอันดับ 3 รองจากเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและการบริโภคยาสูบ(ขงยุทธ ขจรธรรม, และคณะ, 2548) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่เพียงแต่บั่นทอนสุขภาพร่างกายให้เสื่อมลงเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสติปัญญาและสุขภาพจิตของผู้ดื่มและส่งผลต่าง ๆ ตามมามากซึ่งข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลในเชิงลบของแอลกอฮอล์ต่อคุณภาพชีวิตทั้งสิ้น

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราการบริโภคเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนต่าง ๆ ร่วมกันหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากแอลกอฮอล์(โสพรรณ ทินทสิทธิ์, 2547) สภาพของสังคมทั่วไป เช่น การมีสถานที่เที่ยวของกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นซึ่งส่วนใหญ่จะมีบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้บริการอยู่ด้วยแล้ว วัยรุ่นและวัยทำงานไม่น้อยที่นิยมไปสถานที่เช่นนี้ ไม่ว่าจะเป็นดิสโกเธค ผับ ฯลฯ การเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ สามารถสร้างแรงดึงดูดใจ ความนิยม ใหม่ ๆ ผ่านสื่อ ซึ่งอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดความคิดเห็นไปยังผู้บริโภคโดยเฉพาะวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็น การนำเสนอภาพ หรือการโฆษณา ทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับรู้ข่าวสารได้รับความบันเทิงหรือเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่คาดไม่ถึง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสัญลักษณ์ที่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ สื่อที่ออกมาก็พยายามสร้างภาพลักษณ์ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการพักผ่อน ความสนุกสนาน เป็นความก้าวหน้าของทางด้านสังคม ความสำเร็จ การออกโฆษณาในแบบนี้จะสามารถส่งผลกับกลุ่มเป้าหมายคือวัยรุ่นอย่างมาก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมการตลาดที่เป็นผู้ชายโดยตรงก็ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง ผลที่ได้คือการบริโภคแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นจำนวนมาก ซึ่ง ลักษณะ เดิมศิริกุลชัย และคณะ(2541) ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย พบว่าการดื่มของเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จะมีพฤติกรรมการดื่มมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งวิทย์ มาศงามเมือง และคณะ(2540) ศึกษาพบว่าการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อนในโอกาสต่าง ๆ โดยนิยมดื่มสุราและเบียร์เป็นส่วนใหญ่ อำนวย พิรุณสาร(2538)ได้ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าสาเหตุของการดื่มคืออยากรื้ออยากลองที่จะดื่มเมื่อเพื่อนชวนให้ดื่ม และบรรยากาศที่เอื้อกับการดื่มเหล่านี้น่าเป็นสาเหตุหลักของการดื่มครั้งแรก ลักษณะการดื่มพบว่าส่วนใหญ่จะดื่มในหมู่เพื่อนสนิทสนม ไม่นิยมดื่มกับคนที่พวกเขาไม่รู้จักมาก่อน และไม่นิยมดื่มคนเดียว จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่มีความตั้งใจในการดื่มสุราสูงมีแนวโน้มมีพฤติกรรมการดื่มสุราสูงทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรามากขึ้น โดยนักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการดื่มสุรา

มีแนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมการดื่มสุรามากขึ้น ในอดีตการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะดำรงอยู่ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดในสังคม และจำกัดในเฉพาะเพศชาย แต่ในปัจจุบันได้กลายเป็นพฤติกรรมปกติในสังคม มีการดื่มได้เสรีในทุกโอกาส ทำให้อัตราการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มผู้ชาย ผู้หญิง และกลุ่มวัยรุ่นของทุกชนชาติ ซึ่งกล่าวได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม สังคม ได้แก่ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ส่วนปัจจัยทางด้านบุคคลไม่ว่าจะเป็น อายุ เพศ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา อาชีพ และสถานภาพสมรสไม่สมรส สิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสอดคล้องกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่นเดียวกันความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นทั้งสิ้น(ณัฐพงศ์บุญ โนนเต้ และ อังนรา ไสละบาท, 2546)

สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อปี 2546 พบว่า คนไทยดื่มสุรา 18.61 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 35.5 ของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป แยกเป็นชาย 15.51 ล้านคน หรือร้อยละ 60.8 ของเพศชาย เป็นหญิง 3.95 ล้านคน หรือร้อยละ 14.5 ของเพศหญิงในกลุ่มนี้ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุพบว่า ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชายวัยทำงาน อายุ 25-44 ปี จำนวน 7.84 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 74.6 ของประชากรชายในวัยเดียวกัน อีกทั้งยังพบว่านักดื่มขาประจำเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆคือกลุ่มของผู้ดื่มตั้งแต่ 1-2 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ พบว่า ในเพศชายที่ดื่มประจำในปี 2534 มีอัตราร้อยละ 34.9 ของเพศชายที่ดื่ม และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39.1, 39.3, และ 43.9 ในปี 2543, 2544, และ 2545 ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าวัยรุ่นไทยเป็นนักดื่มมากขึ้น กล่าวคือชายวัยรุ่น อายุ 11-19 ปี บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 1.06 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ของประชากรในกลุ่มอายุนี้นี้ และพบว่าแนวโน้มกลุ่มหญิงวัย 15-19 ปี บริโภคเพิ่มขึ้นเกือบ 6 เท่าคือร้อยละ 1.0 เป็นร้อยละ 5.6 และในกลุ่มนี้ร้อยละ 14.1 ดื่มเป็นประจำ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ถึงทุกวัน ในช่วงเวลาเพียง 7 ปี (ปี 2539-2546) และยังพบว่านักเรียนชายและหญิงระดับมัธยมปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่เคยดื่มแอลกอฮอล์ประมาณกึ่งหนึ่ง เริ่มเมื่ออายุต่ำกว่า 15 ปี ทั้งนี้ผู้ชายเริ่มดื่มในอายุน้อยกว่าผู้หญิง นอกจากนี้นักเรียนมัธยมปลายจนถึงอุดมศึกษาประมาณ 1 ใน 3 ของนักเรียนทั้งหมดยอมรับตนเองเป็น “คนดื่มสุรา” และผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ 13 ปี มีโอกาสติดไปจนโต (จรรย์ อุสาสะ, เสรณีย์ จุฬาเสรีกุล, 2548)

กระแสการรณรงค์งดดื่มสุรายังคงกระทำกันอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์การดื่มสุราของคนไทยมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เริ่มดื่มจะมีอายุน้อยลง หรือเป็นวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลางก็อาจเป็นไปได้ด้วยเหตุนี้จึงมีกระแสรณรงค์เกี่ยวกับการลดการดื่มสุรา หรือหยุดดื่มอย่างหนักหน่วง รวมทั้งการออกมาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดช่วงเวลาการจำหน่าย การจำกัดบริเวณและสถานที่ ที่ห้ามจำหน่าย มาตรการต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการกันอยู่นี้จะเพียงพอหรือไม่กับการกระตุ้นเตือนคนไทยดื่มสุราน้อยลง

ข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าการบริโภคแอลกอฮอล์ทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้ดื่มโดยตรง ผลเสียต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ การนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม จะเป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้มีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้องและกระทำอย่างต่อเนื่อง เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนได้นำกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคแอลกอฮอล์ ซึ่งจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของวิธีการอันจะนำมาใช้ทางด้านสาธารณสุข เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการป้องกันผลเสียจากการบริโภคดังกล่าวดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น เมื่อเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม 2548 ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 3,160 คน ดำเนินการโดยใช้แบบประเมินการดื่มแอลกอฮอล์ ของศูนย์บำบัดรักษาเสพติดขอนแก่น จำนวน 940 คน (ร้อยละ 30 จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด) พบว่ามีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามเกณฑ์คะแนน ตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไปซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงสูง (ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดขอนแก่น, 2548) ร้อยละ 71.72 ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาหรืออาชีพหน้าที่ของการเป็นนักศึกษา นับว่าเป็นประเด็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขที่ควรเร่งดำเนินการศึกษาและหาแนวทางแก้ไข ซึ่งการรณรงค์แก้ปัญหาที่กระทำอยู่ในปัจจุบันจากภายนอกมหาวิทยาลัย อาจจะไม่สามารถได้หากปราศจากการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตัวนักศึกษาอีกทางหนึ่ง ซึ่งหากในสถานศึกษามีนักศึกษาดื่มสุราและผู้ติดสุราเพิ่มมากขึ้น ก็จะประสบปัญหาในการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะของผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม ซึ่งเป็นโปรแกรมการให้คำปรึกษาและการให้กำลังใจจากอาจารย์และเพื่อน เพื่อลดพฤติกรรมบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น เป็นการดำเนินการหามาตรการและแนวทางการลดการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา และให้นักศึกษาได้ลดพฤติกรรมบริโภคแอลกอฮอล์ได้ อันจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาสติปัญญาความสามารถของนักศึกษาเอง ตลอดจนภาวะจิตสังคมที่พึงประสงค์ของประชาชาติ ต่อไป

2.คำถามการวิจัย

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มีผลต่อพฤติกรรมลดบริโภคแอลกอฮอล์ ความรู้ ทักษะ และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น ได้หรือไม่ อย่างไร

3.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม ต่อพฤติกรรมลดบริโภค

แอลกอฮอล์ ความรู้ ทักษะ และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนทดลองและหลังการทดลองในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. พฤติกรรมการลดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและภาวะเสี่ยงจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ทักษะต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และเพื่อน

4. สมมติฐานการวิจัย

ภายหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยและลดพฤติกรรมในเรื่องต่อไปนี้ได้มากกว่า ก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

- 4.1. พฤติกรรมการลดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 4.2. ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและภาวะเสี่ยงจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 4.3. ทศนคติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 4.4. การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และเพื่อน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ดื่มแอลกอฮอล์ และกำลังศึกษาในปีการศึกษา 2548 ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 8 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 3 มกราคม 2549 ถึง 21 กุมภาพันธ์ 2549

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

การวัดพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสังเกตพฤติกรรมการบริโภคแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างโดยเพื่อน

7. ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง อาจจะทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวแปรทั้งหมดได้ ซึ่งอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้รับความรู้จากสื่อหรือสิ่งทดลองร่วม(Co-intervention) อื่น ๆ ได้ เช่น การได้รับความรู้ผ่านสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ จากบุคคลอื่น

8. คำจำกัดความในการวิจัย

8.1 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้รับบริการเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคแอลกอฮอล์ โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วยภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความอบอุ่นไว้วางใจกัน สมาชิกกลุ่มจะได้มีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นการพัฒนาตน

8.2 ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและภาวะเสี่ยงจากการดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ความรู้ในเรื่องพิษภัยและผลเสียที่จะตามมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8.3 ทศนคติ หมายถึง ความคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้ดื่มแอลกอฮอล์

8.4 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การสนับสนุนจากอาจารย์ เพื่อน การที่นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารจากอาจารย์ เพื่อน ที่ทำให้นักศึกษาเชื่อว่าได้รับความรัก ความเอาใจใส่ เห็นคุณค่าและยกย่องตนเองทำให้รู้สึกว่าการเป็นตัวแทนหนึ่งของเครือข่ายสังคมแห่งนั้น ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สนับสนุนด้าน

ต่าง ๆ คือ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนในด้านความช่วยเหลือ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนในด้านการประเมินผล

8.5 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้น ปีที่ 1 – 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต ขอนแก่นที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2548 ที่ดื่มแอลกอฮอล์

8.6 กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทาง สังคม และความรู้ในการงดการบริโภคสุรา

8.7 กลุ่มเปรียบเทียบ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุน ทางสังคม และความรู้ในการงดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8.8 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง การมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสม ของแอลกอฮอล์ทุกชนิด

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 เพื่อเป็นแนวทางแก่ สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการปรับลดพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในสถานศึกษา

9.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการวิจัยไปวางแผน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในนักศึกษาได้

9.3 เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสร้าง นิสัยลดการบริโภคแอลกอฮอล์ หรือไม่บริโภคแอลกอฮอล์